

Ректор КПІ М.З.Згуровський виступив на форумі "Стратегія національної безпеки України"

Михайло Згуровський

У засіданні Громадського форуму "Стратегія національної безпеки України", який відбувся в НТУУ "КПІ" 9 грудня, взяли участь відомі вітчизняні науковці, представники влади, профспілок, підприємств оборонного комплексу, громадсь-

ких організацій, студентства, засобів масової інформації.

З ґрунтовною доповіддю про можливі сценарії розвитку нашої держави "Форсайт соціо-економічного розвитку України на середньостроковому (2015–2020 рр.) та довгостроковому (2020–2030 рр.) часових горизонтах" виступив ректор НТУУ "КПІ" академік НАН України Михайло Згуровський.

"Передумовами проведення цього дослідження стали зламодібні зміни в економіці та соціальній системі України протягом 2013–2014 років, – розповів учасникам Форуму Михайло Згуровський, розпочинаючи свій виступ. – Стало зрозумілим, що колишня економіка за своєю структурою та ідеологією, до того ж сировинна і низькотехнологічна, та ще й знесилена втратами останнього періоду, вже не в змозі забезпечувати май-

бутнє країни. Виникло запитання: а якою ж має бути економіка, що забезпечить потреби майбутнього суспільства? На те, щоб відповісти на нього, і було спрямоване наше дослідження. Для його виконання була застосована методологія наукового передбачення, або форсайту, яка дозволяє представити майбутнє, що не може бути інтерпретованим як звичайне продовження минулого, на відміну від методів прогнозування" (докладніше з матеріалами дослідження можна ознайомитися на сайті: <http://wdc.org.ua/sites/default/files/WDC-IASA-FORSIGHT-UA.pdf>).

Ця доповідь багато в чому визначила подальші напрями обговорення проблем, з якими зіткнулася нині наша країна. Усі вони стосувалися надзвичайно актуальних питань, які потребують

вирішення вже сьогодні. Власне, про рівень виступів свідчить навіть список доповідачів: директор Інституту економіки та прогнозування НАН України академік НАН України Валерій Гесць; народний депутат України III, V та VI скликань Олексій Кучеренко; член-кореспондент НАПрН України, заслужений юрист України, професор Василь Костицький та інші. Головував на засіданні фундатор Громадського форуму "Стратегія національної безпеки України" голова Вищої ради народних зборів України Микола Маломуж.

За результатами роботи Форуму його учасники прийняли резолюцію, яку разом з його матеріалами буде направлено до очільників держави та органів влади.

Инф. "КП"

Зовнішньоекономічна діяльність КПІ: напрями і можливості

Наприкінці листопада в НТУУ "КПІ" було підписано угоду з Інститутом науки і технологій м. Йснагоа (Федеративна Республіка Нігерія). Це не просто угода про співпрацю: нею передбачено, що в цьому нігерійському навчальному закладі буде створено підготовче відділення КПІ. Подія для нашого університету непересічна – вона є одним із кроків у напрямі утвердження НТУУ "КПІ" на міжнародному ринку освітніх послуг і відповідає загальній тенденції посилення комерційної присутності провідних університетів світу за межами їхніх країн.

Робота щодо заснування і сприяння функціонуванню подібних спільних структур – лише один із напрямів діяльності створеного цього року в департаменті міжна-

родного співробітництва відділу зовнішньоекономічної діяльності.

"Серед завдань, які стоять перед новим відділом, – організаційне, аналітичне, юридичне та інше забезпечення зовнішньоекономічної діяльності університету, – розповідає проректор з міжнародних зв'язків член-кореспондент НАН України Сергій Сидоренко. – Це, передусім, координація дій та надання допомоги інститутам, факультетам і кафедрам КПІ в налагодженні, зміцненні та підтримці їхньої зовнішньоекономічної діяльності. Така робота є надзвичайно важливою не лише з фінансової точки зору, а й тому,

Закінчення на 3-й стор. ➔

Президент "Boeing International" М. Аллен та ректор НТУУ "КПІ" М.Згуровський знайомляться з організацією навчального процесу в спеціалізованих аудиторіях ММІ, які створюються за участю корпорації "Boeing", вересень 2015 р.

Візит делегації провінції Гуандун (КНР)

Учасники зустрічі

8 грудня НТУУ "КПІ" відвідала делегація Управління у справах іноземних фахівців провінції Гуандун – найнаселенішої і найбільш промислово розвиненої провінції Китайської Народної Республіки.

Очоловувала делегацію заступник начальника цього Управління Янг Пейцзун, а до її скла-

ду входили провідні фахівці Бюро людських ресурсів і соціального забезпечення м. Фошань, Зони промислового розвитку високих і нових технологій м. Чжаоцін, відділу кадрів Зони промислового розвитку м. Гуанчжоу та Бюро людських ресурсів і соціального забезпечення м. Шунде.

Гості зустрілися з проректором з міжнародних зв'язків членом-кореспондентом НАН України Сергієм Сидоренком, начальником відділу зовнішньоекономічної діяльності департаменту міжнародного співробітництва Андрієм Шишоліним та іншими співробітниками університету.

Як зауважив Сергій Сидоренко, університет буде свою стратегію розвитку співпраці з Китаєм на "Програмі чотирьох принципів", в основі якої лежать такі компоненти: розширення підготовки в КПІ кадрів для Китайської Народної Республіки, розвиток спільних наукових досліджень, створення опорних пунктів у сфері науки та технологій, організація пунктів з підготовки та направлення на навчання в КПІ китайських громадян. Тож упродовж останніх років партнерські зв'язки між НТУУ "КПІ" та КНР постійно зміцнюються.

Після ознайомлення з інформацією про університет (його презентацію зробив для членів делегації Сергій Сидоренко) учасники зустрічі обговорили питання співпраці, а потім оглянули експозиції Державного політехнічного музею при НТУУ "КПІ".

Инф. "КП"

ВІТАЄМО

старшого наукового співробітника НДІ телекомунікацій Інституту телекомунікаційних систем Миколу Миколайовича Кайденка та провідного інженера цього ж інституту Юрія Васильовича Івлєва з присудженням їм Державної премії України в галузі науки і техніки!

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 Зовнішньоекономічна діяльність КПІ

2 Голова профкому співробітників В.І.Молчанов про захист прав освітян

Стипендіатка ректора з ФТІ

Робот для радіаційного дослідження акваторій

3 Міжнародна конференція з соціології

4 Новий експонат – піаніно Сікорського

Живопис хрестиком Н.Башкиревої

Увага, конкурс!

НА ЗАХИСТІ ПРАВ ОСВІТЯН

Останнім часом в освітан виникає чимало запитань щодо гарантування їх прав та професійних інтересів, зокрема в контексті профспілкового захисту. Про захист трудових, соціально-економічних прав працівників освіти і науки України в умовах змін у суспільно-політичному житті держави, кризових явищ, падіння економіки та ін. розмовляємо з головою профкому співробітників НТУУ "КПІ" В.І.Молчановим.

– *Віталію Івановичу, як можна охарактеризувати поточну ситуацію в освітній галузі та профспілках, зокрема після VIII Звітньо-виборного з'їзду Профспілки працівників освіти і науки України, де Ви є членом президії ЦК?*

– Незважаючи на визнання роботи керівництва ЦК за звітний період задоволеною, на з'їзді з різкою критикою щодо непевненої позиції галузевої профспілки виступили практично всі представники регіональних організацій. У результаті відкритої дискусії, зокрема зі студентських питань, були сформовані робочі органи профспілки, її керівництво та президія на наступні 5 років. З'їзд обговорив та схвалив тексти заяв щодо неприпустимості звуження трудових, соціально-економічних прав та інтересів освітян при прийнятті Закону України "Про освіту", Трудового кодексу України, необхідності підвищення мінімальних соціальних стандартів, їх фінансового забезпечення, відновлення за рахунок коштів фонду соціального страхування санаторно-курортного лікування, розблокування роботи сайту Президента України для розміщення електронних петицій та ухвалив спрямувати їх до Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, Федерації профспілок України.

Було прийнято рішення вимагати від органів законодавчої та виконавчої влади забезпечення реалізації таких законодавчо встановлених основних державних соціальних гарантій, як розмір мінімальної заробітної плати, мінімальної пенсії за віком, а також посадового окладу працівника першого тарифного розряду Єдиної тарифної сітки в розмірах не нижче оновленої величини прожиткового мінімуму. При цьому делегати, визнаючи соціальний діалог найбільш перспективним і конструктивним способом вирішення соціально-економічних питань членів профспілки, залишили за собою право на проведення колективних дій протесту в рамках законодавства України.

– *Які ризики існують при прийнятті нової редакції Закону України "Про освіту"?*

– Як відомо, на розгляді у Верховній Раді України знаходиться законопроект авторства КМУ "Про освіту", зареєстрований 19 листопада 2015 року за № 3491. Профком НТУУ "КПІ" вважає, що проект закону в частині фінансування, гарантій в оплаті праці педагогічних та науково-педагогічних працівників, трудових відносин, запровадження контрактів, сертифікації, конкурсів, подовженого робочого дня, оплати за підвищення кваліфікації не відповідає цивілізованим правилам освітньої галузі, а правові норми законопроекту взагалі спрямовані на погіршення та звуження прав і свобод освітян, порівняно з чинним законом. Тому протягом тижня профбюро підрозділів зібрали 3,5 тисячі підписів працівників НТУУ "КПІ" проти прийняття законопроекту "Про освіту", які разом з майже 650 тисячами підписів освітян України були направлені до Верховної Ради та Кабінету Міністрів України.

25 листопада 2015 р. відбулося розширене засідання Комітету з питань науки і освіти Верховної Ради щодо обговорення проекту Закону України "Про освіту", розробленого Урядом. Після обговорення і зазначення позиції профспілки, а також інформації голови Комітету Л.М.Гриневич про те, що робоча група виявила системні недоліки документа, які не дозволяють вирішити повною мірою покладені на нього завдання щодо вдосконалення правових механізмів реалізації конституційного права громадян на рівний доступ до якісної освіти на всіх рівнях, забезпечення децентралізації управління системою освіти, Комітет рекомендував Верховній Раді України проект Закону України "Про освіту", внесений Кабміном України, повернути суб'єкту законодавчої ініціативи на доопрацювання.

– *На початку листопада Верховною Радою було прийнято в першому читанні Трудовий кодекс (ТК) України. Чи відповідає він міжнародним нормам?*

– Консолідована позиція галузевої профспілки та Федерації профспілок України (ФПУ) полягає в необхідності приведення норм трудового права в Україні до сучасних положень ратифікованих Ук-

раїною Конвенцій Міжнародної організації праці, Європейської соціальної Хартії, Міжнародного пакту про економічні, соціальні і культурні права та законодавства ЄС. Для цього профспілки рекомендують Уряду та Верховній Раді направити проголосований законопроект для експертизи в Європейську комісію та інші інституції для належного оцінювання положень, які, на думку профспілок, суттєво погіршують як правове, так і соціально-економічне становище людей праці.

Зокрема, профспілки:

– категорично проти норми ст.30 проекту ТК, яка передбачає контроль виконання працівниками трудових обов'язків з використанням технічних засобів, оскільки така норма створить умови для протиправного втручання в приватне життя, можливість безконтрольного оприлюднення фото, відео та ін. інформації про працівника;

– пропонують розширити права працівника і в ТК передбачити його право відмовитися від виконання роботи у випадках, коли не виплачується у встановлений строк заробітна плата, коли виникає пряма загроза життю чи здоров'ю працівника (у таких випадках працівникові має зберігатися середня зарплата за весь час вимушеного невиконання ним роботи);

– пропонують включити до обов'язків роботодавця відрахування первинній профспілковій організації коштів на оздоровчу, спортивну та культурно-масову роботу;

– наполягають на обов'язковому збереженні норми ст.45 чинного Кодексу законів про працю про обов'язкове розірвання трудового договору з керівником підприємства у разі порушення ним трудового законодавства, ухилення від виконання умов, передбачених у колективному договорі, або відмови від виконання колективного договору;

– виступають за збереження необхідності попереднього погодження роботодавцем з виборним органом профспілкової організації своїх рішень, зокрема щодо звільнення працівника;

– пропонують змінити норму щодо встановлення розміру мінімальної заробітної плати, в якій повинні враховуватися потреби не лише працівника, а і його сім'ї, а також індекс споживчих цін;

– вважають, що у разі застосування дисциплінарного стягнення до працівника роботодавець має документально підтвердити його вину або факти порушення трудової дисципліни, а працівник, у свою чергу, має право наводити власні аргументи і документальні підтвердження на свій захист;

– вважають, що рішення комісії з трудових спорів повинні бути обов'язковими для виконання, а не добровільними, як це передбачено проектом ТК.

– *І на завершення, будь ласка, кілька слів про підготовку до укладення Генеральної угоди між Урядом, роботодавцями та профспілками.*

– У жовтні 2015 р. на рівні керівництва Сторін соціального діалогу проведено консультації з метою пошуку компромісних рішень та визначення позиції кожної із сторін стосовно укладення Генеральної угоди на новий термін. За результатами цих консультацій та опитування членських організацій ФПУ консолідувала позицію загальної підтримки необхідності укладення Генеральної угоди на новий строк. Проте, оскільки залишаються неврегульованими принципові питання оплати праці працівників бюджетної сфери та принципів формування розмірів мінімальної заробітної плати, Спільне профспілкове об'єднання прийняло рішення про неможливість укладення Генеральної угоди.

Зважаючи на вище зазначене, 11 листопада 2015 р. направлено відкритого листа за підписами керівників національних профоб'єднань до Прем'єр-міністра А.П.Яценюка з вимогою проведення за його участю консультації Сторін переговорного процесу для вироблення взаємоприйняттого рішення щодо названих розбіжностей у термін до 30 листопада, тобто до проведення Всеукраїнських зборів голів первинних профспілкових організацій, до участі в яких запрошено і представника профкому НТУУ "КПІ".

У Резолюції Всеукраїнських зборів голів первинних профспілкових організацій великих промислових і бюджетних організацій зокрема зазначено, що за 1,5 року правління Уряду А.П.Яценюка стан економіки різко погіршився: фактично втрачено 2 млн робочих місць, відсутня програма працевлаштування та ін. Прем'єр-міністр був ініціатором численних антисоціальних рішень, нехтуючи пропозиціями профспілок; не працює тристороння соціально-економічна рада тощо. Також було сформульовано вимоги до Уряду, Президента та Верховної Ради України. (З документом можна ознайомитися на сайті профкому <http://profkom.kpi.ua>.)

Підготував М.Безуглий

Щоб таємне стало явним

Ця чарівна студентка займається надзвичайно цікавою справою: уміє знаходити приховане та ховати таємне так, щоб і фахівці не зразу виявили. Знайомтеся – Катерина Черпахова, студентка 6-го курсу ФТІ, кафедра фізико-технічних засобів захисту інформації. У 2014 році отримала диплом бакалавра з відзнакою.

З першого курсу є старостою групи.

За час навчання брала участь в організації конкурсу "INTEL-Техно 2011", "INTEL-Техно 2012", у роботі журі "INTEL-Техно Україна" 2013–2014 рр.

У 2013 році вийшла у фінал Всеукраїнського конкурсу інноваційних продуктів з інформаційної безпеки банківської системи "Антикібер" серед студентів

вищих навчальних закладів України.

За останні 3,5 року активно займається дослідженнями у сфері стеганоаналізу, а саме здійснює порівняння ефек-

К. Черпахова

тивності методів активного стеганоаналізу цифрових зображень. За 2013–2015 роки брала участь у 4 конференціях, на яких було представлено 6 доповідей. У 2014 році об'єднана доповідь була представлена на пленарному засіданні, за яку студентка отримала "Грамоту за

кращу доповідь".

У 2011–2015 роках отримувала підвищену стипендію, а в 2013–2015 рр. – стипендію ректора НТУУ "КПІ".

Інф. ФТІ

Робот для радіаційного дослідження акваторій

Одним з переможців IV Фестивалю інноваційних проектів "Sikorsky Challenge 2015" стала розробка науковців ФЕЛ – "RadScout mk.3, робот для обстеження радіаційно-забруднених акваторій", що отримала грант від фонду Л.Кучми "Україна" в 12 тис. грн.

Як розповіли розробники, RadScout mk.3 – це новітній засіб проведення радіаційно-екологічних досліджень акваторій. Система складається з самохідної надводної платформи, обладнаної системою радіокерування, блоком телеметрії, модулем супутникової навігації та двома високочутливими детекторами. Один встановлено на борту, другий – на лебідці, за допомогою якої може бути занурений на глибину для дослідження радіоактивних донних ґрунтів. Також на платформі встановлено дві відеокамери – курсову й підводну, що стежить за зануреним детектором, та апаратуру для потокової передачі відео з них. Бортові системи й мікроконтролери виконують збирання

даних, що дає точні дані про вид і кількість радіоактивних речовин у плямі.

Порівняно з іншими методами досліджень водойм (взяття проб ґрунтів та їх подальше дослідження в лабораторії) запропонований метод має значні переваги та можливості. Він гарантує знаходження радіоактивної плями; створення мап радіаційного забруднення акваторії в реальному часі; високу швидкість отримання результатів – 90 хвилин проти 2–3 діб іншими методами; забезпечує низьку вартість вимірювання, високу мобільність системи (відсутність плавзасобу), відсутність будь-яких ризиків для персоналу.

Уже створено робочий прототип системи, який на ранніх етапах розробки, під час випробувань на акваторіях ЧАЕС, показав себе працездатним у реальних умовах зараженої водойми. Робот здобув Гран-прі на Всеукраїнському етапі Стокгольмського юнацького водного призу. Потім

RadScout mk.3 – робот для обстеження радіаційно-забруднених акваторій

і первинну обробку даних телеметрії та їх передачу на берег. Комп'ютеризований пульт керування здійснює обробку, відображення та зберігання телеметрії, демонструє й записує відео з камер і дозволяє керувати платформою в умовах відсутності прямої видимості.

Принцип роботи системи простий: після спуску платформи на воду здійснюється первинне вимірювання та створюється карта радіаційного забруднення. Після знаходження радіоактивної плями виконується подальше її дослідження за допомогою зануреного детектора. Встановлена апаратура дозволяє вести віддалене підводне спектрометричне дослі-

були враховані зауваження та пропозиції спеціалістів Зони відчуження, і систему успішно продемонстрували на всесвітньому етапі конкурсу у Швеції.

Нині розробники – І.О.Махнюв, директор малого науково-виробничого підприємства "Опыт" та Олександр Махнюв, першкурсник кафедри конструювання електронно-обчислювальної апаратури ФЕЛ, займаються вдосконаленням програмного забезпечення, покращенням характеристик підводного детектора та підготовкою до реалізації комплексу штучного інтелекту для автоматичного дослідження акваторій.

За інф. ФЕЛ

Міжнародна наукова конференція з соціології

Виступає декан ФСП А. Мельниченко

Наприкінці листопада в НТУУ "КПІ" відбулася міжнародна науково-практична конференція з соціології "Держава та глобальні соціальні зміни: історична соціологія панування та спротиву в епоху модерну".

Організаторами конференції виступили Міністерство освіти і науки України, Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут", Представництво Польської академії наук у Києві,

Таллінський університет, Інститут суспільства, права та економіки, Університет Корвіну (Будапешт, Угорщина), "Вестон консалтинг" (Варшава, Польща), Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Інститут соціології НАН України, Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна, Чернівецький національний університет імені Ю.Федьковича, Українське відділення студентів політичної науки (IAPSS Ukraine).

Першу соціологічну конференцію на тему "Держава та глобальні соціальні зміни" було проведено у 2010 році. За 5 років, що минули, відбулися фундаментальні та радикальні соціальні зміни на всіх рівнях світ-системи, відтак логічно звернутися до проблематики держави та соціальних змін знову, здійснивши зіставлення стану української держави (а також інших релевантних соціумів) у 2010 та 2015 роках.

У роботі конференції взяли участь понад 300 студентів, науковців і співробітників КПІ, 87 спеціалістів із ВНЗ України та зарубіжні гості з Польщі, США, Угорщини, Бангладеш, Кенії. На обговорення було представлено 70 доповідей. На пленарному засіданні учасники заслухали 10 доповідей, серед яких: "Історичне час: класическі теорії в сучасному українському контексті" (заступник директора Інституту соціології НАН України з наукової роботи доктор філософських наук, професор Євген Головаха); "Після Майдану: як відроджується баланс панування та спротиву" (завідувач відділу соціальної психології Інституту соціології НАН України доктор соціологічних

наук Олена Злобіна); "Powers and laws in the age of globalization" (професор філософії Тадеуш Буксінський, Університет ім. А.Міцкевича, м. Познань, Польща); "Система державного управління в Україні: поглиблення кризи чи народження ефективної бюрократії?" (вчений секретар НТУУ "КПІ", декан факультету соціології і права, кандидат філософських наук, доцент Анатолій Мельниченко); "Состояния украинского социума из перспективы социальной структуры" (завідувач відділу досліджень соціальних структур Інституту соціології НАН України доктор соціологічних наук, професор Сергій Makeєв).

Далі науковці працювали у п'яти секціях: "Держава, соціальні зміни та модерн(и): історична соціологія модерної держави"; "Політичний та ідеологічний виміри панування: динаміка інституцій в Україні та світі"; "Порівняльно-історична соціологія соціальної держави: соціальна політика та соціальна робота в епоху модерну"; "Держава, управління та війни: проекти модерну поміж полісом та "державним левіафаном"; "Методологія та методи дослідження соціальних змін".

Володимир Школьнік

Зовнішньоекономічна діяльність КПІ: напрями і можливості

Закінчення.
Початок на 1-й стор.

що результати зовнішньоекономічної діяльності суттєво впливають на рейтинг як інститутів, факультетів, кафедр, так і на рейтинг НТУУ "КПІ" – як міжнародні, так і національні. Що, у свою чергу, є запорукою подальшого зростання авторитету університету, а отже – і можливостей для участі КПІ в міжнародних проектах, збільшення кількості надійних партнерів, зростання цікавості до навчання у нас з боку потенційних абітурієнтів, причому не лише українських. Тобто, працює на "бренд КПІ" – виключно важливий фактор, що визначає конкурентоспроможність університету на світових ринках освітніх і науково-технічних послуг.

Докладніше про налагодження цієї роботи редакції "КПІ" розповів начальник відділу зовнішньоекономічної діяльності Андрій Шишолін.

– Шановні колеги, пропоную подивитися на університет як на звичайне підприємство, яке здійснює свою роботу відповідно до законів ринку. Головною функцією університету, безперечно, є надання освітніх послуг. Залежно від рівня затребуваності, вони можуть реалізовуватися як в Україні, так і поза її межами. У сучасній ситуації спрямованості університету до автономії та фінансової незалежності, ВНЗ має постійно розширювати власні національні ризори, в тому числі у питанні джерел грошових надходжень. Тут на допомогу приходять зовнішньоекономічна діяльність як один із найважливіших напрямів сучасного розвитку університету. Її внутрішній зміст складає сукупність заходів науково-освітньої діяльності, орієнтованих на світовий ринок, з урахуванням форм і методів роботи на зарубіжних ринках, а також наявних тенденцій.

Координацію цього напрямку активності ВНЗ здійснює наш відділ. Як і структурний підрозділ з організації зовнішньоекономічної діяльності будь-якого підприємства, відділ у своїй роботі має виконувати низку важливих функцій задля підтримки ефективної діяльності університету: від моніторингу ключових тенденцій міжнародних освітніх ринків до орга-

нізації довготривалих відносин із зарубіжними партнерами.

– Давайте почнемо з самого початку. Що включає в себе зовнішньоекономічна діяльність університету?

Взагалі, якщо розглянути напрями зовнішньоекономічної діяльності в університеті, то серед них слід назвати, насамперед, такі: надання послуг у сфері освіти, участь у міжнародних проектах і програмах, залучення іноземних інвестицій, створення спільних міжнародних структур, трансфер освітніх послуг та технологій, супровід проектів з благодійної та гуманітарної допомоги, пошук проектів з міжнародної технічної допомоги, інформаційно-аналітичне забезпечення та інші.

Такий значний перелік напрямів діяльності вимагає певного впорядкування. З цією метою ми виокремлюємо три основні її складові.

– Добре, а яке ж місце посідає освітній процес? У який спосіб він може бути пов'язаний із зовнішньоекономічною діяльністю?

– Навчання, як основна функція університету, повинно стати важливою, власне, найважливішою складовою його зовнішньоекономічної діяльності. При цьому ми можемо перетворити її і на "найбільш дохідного коника". Всі аспекти надання освітніх послуг на платній основі для іноземних громадян чітко визначені законодавством – це навчання та стажування студентів, аспірантів, докторантів; надання другої вищої освіти; організація курсів підвищення кваліфікації (денних і дистанційних); підготовка молодих людей до вступу у ВНЗ та до зовнішнього незалежного оцінювання; організація та підготовка до захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня PhD або доктора наук та безпосереднє проведення захисту.

Крім того, університет може здійснювати науковий супровід громадян інших держав, які підвищують кваліфікацію самостійно, та їх стажування; організувати і проводити для них лекції та консультації; видавати та реалізовувати навчальну літературу, наукові, науково-методичні, науково-технічні видання тощо. Ви бачите, що в цій сфері потенційні можливості університету дуже

великі, слід тільки навчитися втілювати їх у реальність.

– Це лише перша складова зовнішньоекономічної діяльності університету. А що ж до інших?

– Окрім освітньої, є ще друга – похідна від неї, однак від цього не менш перспективна – наукова. Третій великий узагальнюючий компонент охоплює всі інші види діяльності, як-то інформаційно-аналітична робота, участь у проектах з міжнародної технічної допомоги тощо.

На жаль, за багатьма напрямами зовнішньоекономічної діяльності в КПІ поки ще ніхто не працює, хоча умови для цього є: ми маємо і лабораторну базу, і власні друкарські потужності, і головне, висококваліфікованих фахівців, якими так славиться і пишається університет. Більш того, не використовуються повною мірою навіть можливості у сфері надання освітніх послуг іноземним громадянам. Ну, наприклад, на факультетах майже не відбувається помітних зрушень у розширенні спектру міжнародних освітніх програм, курсів лекцій, які викладаються англійською. Відповідно, кількість іноземних громадян, які навчаються в НТУУ "КПІ", не зростає, тому реально не збільшуються і фінансові надходження від цього виду зовнішньоекономічної діяльності, що в нинішніх умовах було б для нас вкрай бажаним.

– Отже, учасниками зовнішньоекономічної діяльності в університеті можуть бути... А, власне, хто саме?

– На рівні підрозділів – це, звичайно, кафедри, факультети, інститути, центри, інші структурні підрозділи університету, що опікуються питаннями навчальної роботи, науки та інноватики, навчально-виховної роботи, перспективного розвитку, міжнародного співробітництва. Але не тільки вони – офіційні структури. Все починається з людини, з творчої ініціативи окремого співробітника. У цьому процесі можуть брати участь і наукові, науково-педагогічні та педагогічні працівники, здобувачі вищої освіти та інші особи, які навчаються в НТУУ "КПІ", фахівці-практики, які залучаються до освітнього процесу на освітньо-професійних програмах, та інші працівники університету. А от координувати цю роботу і до-

помагати тим, хто нею займається, доручено нашому відділу.

– Як саме допомагати?

– Насамперед, це правова, інформаційно-методична і організаційна допомога. Скажімо, в юридичному супроводі певних проектів, у вирішенні організаційних питань створення спільних з університетом освітньо-наукових структур за національними законодавствами країн їх розташування, у роботі з трансферними мережами тощо. А ще ми в змозі надавати послуги з маркетингу. Відділ розпочав видавати інформаційний бюлетень з питань зовнішньоекономічної діяльності для деканів факультетів, директорів інститутів та їх заступників, завідувачів кафедр та керівників інших підрозділів, які працюють або мають наміри розпочати працювати у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Перший його випуск побачив світ у листопаді.

Я б сказав, що зараз діяльність відділу дуже різнопланова, і продовжує вдосконалюватися, як і вдосконалюється професійна підготовка та рівень знань його співробітників. Ми хочемо вчитися і розвиватися далі, крокуючи в ногу зі світовими тенденціями та викликами. Саме місце роботи зобов'язує. Понад те, тісна співпраця з колегами в особі факультету менеджменту і маркетингу теж не може не впливати позитивно. Нині ми співпрацюємо у дослідженні регіональних ринків освітніх послуг, світового досвіду освітньої сфери та її адаптації до національних реалій.

– Попри нові можливості, які могла б відкрити для наших факультетів та інститутів співпраця із закордонними партнерами, успіхи в цій сфері не дуже великі. Чому так?

– Насправді, серйозною проблемою є те, що співробітники багатьох кафедр поки що не бачать у міжнародній діяльності реального механізму, який може допомогти їм вирішувати проблеми підрозділів. Щоправда, цей психологічний бар'єр поступово долається. Не так швидко, як би нам того хотілося, але зрушення вже є.

– Тоді, напевно, і лідери в цьому процесі вже з'являються?

– Звичайно, особливо коли перші спроби приносять бажані успіхи. Серед тих, хто вже працює, скажімо, над угодами з університетом м.Хуейчжоу (КНР), – ФІОТ, ФБТ, ХТФ, ФЕЛ. Комплексно розвивають зовнішньоекономічну діяльність ФАКС, ЗФ та ММІ. Ще один приклад – початок навчання групи слухачів з Об'єднаних Арабських Еміратів у ФПІ. Зауважу, що лекції та практичні заняття для них викладачі інституту проводять англійською мовою. Яскравим прикладом взаємовигідної зовнішньоекономічної діяльності є налагодження партнерських зв'язків між ММІ та всесвітньовідомою корпорацією "Boeing" – світовим лідером інноваційного високоінтелектуального виробництва авіакосмічної техніки. Метою цієї співпраці є реалізація ідей цільової вищої технічної освіти, орієнтованої на інновації і потреби глобальних ринків, цільову підготовку інженерних кадрів на базі НТУУ "КПІ" за замовленням корпорації "Boeing" із використанням її навчальних програм. Можна сподіватися, що це лише перші ластівки. Тим більше, що відповідно до Плану дій на виконання стратегії розвитку міжнародної діяльності НТУУ "КПІ" на період 2012–2020 рр. одну з головних ролей відведено саме зовнішньоекономічній діяльності. Цим документом передбачено запровадження міжнародних магістерських освітніх програм підготовки фахівців, міжнародних курсів лекцій англійською мовою; створення спільних українсько-іноземних факультетів, кафедр, програм "подвійний диплом", спільних українсько-іноземних центрів і лабораторій; забезпечення зростання контингенту іноземних громадян (студентів, аспірантів, докторантів) тощо. Все це має забезпечити в перспективі зростання внеску зовнішньоекономічної діяльності "до університетського гаманця" на рівні 8-10 % (порівняно із 4 %, які маємо сьогодні).

– Ну і наостанок, як тим, кого зацікавила ця інформація, з Вами зв'язатися?

– Дуже просто. Кімната №171-1, корпус №1. Телефон 406-82-67, e-mail: foga@kpi.ua.

З нами можна і варто дружити! Адже тільки разом ми зможемо забезпечити новий рівень розвитку університету.

Спілкувався Д. Стефанович

Експозиція Державного політехнічного музею при НТУУ "КПІ" поповнилась новим експонатом. У відділі історії авіації та космонавтики ім. І.І. Сікорського увагу відвідувачів привертає музичний інструмент – старовинне піаніно. Здавалося б, яке відношення має ця річ до авіаційної та ракетно-космічної техніки? Виявляється – безпосереднє, оскільки має власну дивовижну історію...

У всевітньо відомого авіаконструктора Ігоря Івановича Сікорського був старший брат Сергій. Він був морським офіцером, а коли пішов у відставку в 1913 році, оселився в Києві, у великому кам'яному будинку, що потопав у заростях троянд, по вул. Новозабарській на Куренівці. Сергій Іванович дуже любив музику, а його молода та вродлива дружина гарно грала на фортепіано.

Ігор Сікорський, ставши головним конструктором літака "Ілля Муромець", в один із приїздів із Санкт-Петербурга до Києва в 1914 році, отримав запрошення на день народження дружини брата. Подарунком від нього стало піаніно відомої німецької музичної фабрики "C. J. Quandt, Berlin, Kgl. Hoflieferant", яка їх виробляла з 1885 року.

Інструмент дуже сподобався родичам Сікорського і багато років пробув у їхній оселі, чаруючи всіх своїм звуком. На жаль,

НЕЗВИЧАЙНИЙ ЕКСПОНАТ

під час Першої світової війни брат Сергій загинув, а після революційних подій 1917 року його сім'я переїхала в інше місце. Піаніно Сікорського потрапило до родини поляків Капівських, які також мешкали на Куренівці.

Зліва направо: сестри Ольга, Лідія, Олена і брати Сергій та Ігор (праворуч) Сікорські, Київ, 1906 р. Ігор Сікорський – кадет Морського корпусу

Там інструмент пережив усе бурхливе ХХ століття. На ньому грали та зберігали його історію, як могли.

У 1970-ті роки, коли почалася промислова забудова Куренівки, усі приватні будинки по вул. Новозабарській було зруйновано, а їхні мешканці отримали нові квартири на Оболоні. Так нащадки Капівських перевезли піаніно Сікорського до своєї нової оселі, де інструмент перебував до 2014 року, доки не був переданий відділу історії авіації та космонавтики ім. І.І. Сікорського Державного політехнічного музею при НТУУ "КПІ".

Піаніно було у поганому, але не безнадійному стані. Інструмент потребував реставрації та настроєння. У 2015 році цю роботу було зроблено завдяки спонсорській допомозі Богдана Вікторовича Андрійцева – представника інвестиційної компанії Pland Management, члена Наглядової ради НТУУ "КПІ", який знайшов цей унікальний експонат для нашого музею. Майстри – реставратори та настроювачі Ярослав Дмитрович Пінчук та Сергій Миколайович Белов – зробили неможливе: піаніно Сікорського знову звучить, як і понад 100 років тому! З'явилося багато охочих виконати на ньому музичні твори або лише доторкнутися – адже воно пам'ятає руки нашого знаменитого політехніка – Ігоря Івановича Сікорського!

Уперше публічне представлення історичного інструменту відбулося в рамках

Піаніно Сікорського

Міжнародного науково-практичного семінару "Оцифроване надбання: збереження, доступ, репрезентація", що проходив на базі Державного політехнічного музею 26–27 листопада 2015 року. Учасникам семінару продемонстрували свою музичну майстерність студенти НТУУ "КПІ" Валентин Гуц, Володимир Фоменко та Даниїл Панчук.

А.В.Ковальов, партнер інвестиційної компанії Pland Management по проекту "Власний енергетичний простір", нащадок сім'ї Капівських С.І.Грачов, м.н.с. ДПМ при НТУУ "КПІ"

Живопис хрестиком Наталії Башкиревої

Наталія Башкирева

У картинній галереї Центру культури та мистецтв НТУУ "КПІ" відкрилася виставка вишивки Наталії Башкиревої "Живопис хрестиком". З першого погляду на роботи народної майстрині відчуваєш – це вишивки унікальні, багатство барв просто зачаровує.

Але спочатку розповімо трохи про автора. Наталія Михайлівна народилася в 1928 році у Василькові. Закінчила фізичний факультет Київського університету ім. Шевченка. 40 років пропрацювала на заводі "Арсенал" у Києві. Після виходу на пенсію захопилася вишивкою і за останні 11 років вишила

більше 40 робіт. Вишивки демонструвалися на Андріївському узвозі, в галереї при Фонді ім. О. Гончара, в Європейському університеті. Вишивка "Зима" демонструвалася в павільйоні України на ЕХРО-2005 в Японії і на кількох персональних виставках у Києві та Львові.

Вишивки виконуються класичним українським хрестиком

нитками муліне. Від традиційних вони відрізняються точною кольоропередачею зображення за рахунок використання напівтонів, створених попарним сполученням ниток різних кольорів. Роботи Наталії Михайлівни відзначаються ністю добору відтінків, так і складністю вишивки. На відміну від класичної вишивки, в її роботах практично відсутня т. з. "залівка" –

наповнення суттєвої частини вишивки одним кольором. Різноманітний вишивок досягається ще й тим, що майстриня нерідко використовує в роботах понад 100(!) кольорів.

За рахунок фактури ниток тональність робіт Башкиревої ледь-ледь змінюється залежно від кута зору, і це створює враження якоїсь напруженої реальної атмосфери, насиченої повітрям і сонячними променями.

Звичайно, опис технічної складової у творчості мисткині не дає повноти естетичного сприйняття її робіт. Переглядаючи її вишивки, відчуваєш неймовірну вишуканість її робіт, вміння творити красу. Це такі дійсно треба бачити! Тож запрошуємо всіх охочих до картинної галереї ЦКМ, а також заглянути на сайт www.krestik.com.ua.

Володимир Школьніий

Шаховий турнір

Довгоочікуваний шаховий турнір між студентами, що мешкають у студмістечку, відбувся 26 листопада. У турнірі взяли участь 26 студентів з різних гуртожитків. Гра була безкомпромісною і цікавою. Дякуємо всім учасникам і вітаємо переможців. Ними стали: I місце – Олег Вітюк (6-й гурт.), II місце – Іван Круглов (10-й гурт.), III місце – Роман Корсун (1-й гурт.). До нових зустрічей.

Інф. студмістечка

• КОНКУРС • КОНКУРС •

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«Київський політехнічний інститут»

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на заміщення вакантної посади професора
(науковий ступінь, вчене звання відповідно до профілю кафедри)

– кафедри електропостачання

на заміщення посади професора (науковий ступінь,
вчене звання відповідно до профілю кафедри),
тимчасово зайнятої до проведення конкурсу:

– кафедри технології неорганічних речовин та загальної хімічної технології

на заміщення посад доцентів (науковий ступінь, вчене звання
відповідно до профілю кафедри), старших викладачів,
асистентів, тимчасово зайнятих до проведення конкурсу
по факультетах, кафедрах:

Фізико-математичний факультет

Кафедра математичної фізики
асистентів – 2

Факультет прикладної математики

Кафедра програмного забезпечення комп'ютерних систем
старших викладачів – 1
асистентів – 1

Кафедра системного програмування та спеціалізованих комп'ютерних систем
доцентів – 1

на заміщення вакантної з 1 січня 2016 року посади доцента
(науковий ступінь, вчене звання відповідно до профілю кафедри)
по факультету, кафедрі:

Радіотехнічний факультет

Кафедра радіоприймання та оброблення сигналів
доцентів – 2

на заміщення вакантної з 2 лютого 2016 року посади доцента
(науковий ступінь, вчене звання відповідно до профілю кафедри)
по факультету, кафедрі:

Факультет соціології і права

Кафедра історії
доцентів – 1

на заміщення вакантних посад старших викладачів
по інституту, кафедрі:

Інститут енергозбереження та енергоменеджменту

Кафедра електропостачання
старших викладачів – 2

Термін подання документів – місяць від дня опублікування оголошення.
Адреса: 03056, Київ-56, проспект Перемоги, 37, відділ кадрів, к.103 та к. 243.
Університет житлом не забезпечує.

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного
університету України
«Київський політехнічний інститут»
<http://www.kpi.ua/kp>

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
✉ gazeta@kpi.ua
☎ гол. ред. 406-85-95; ред. 454-99-29

Головний редактор
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідні редактори
В.М.ІГНАТОВИЧ
Н.Є.ЛІБЕРТ

Додрукарська підготовка
матеріалів
О.В.НЕСТЕРЕНКО

Начальник відділу
медіа-комунікацій НТУУ «КПІ»
Д.Л.СТЕФАНОВИЧ

Дизайн та комп'ютерна верстка
І.Й.БАКУН

Л.М.КОТОВСЬКА
Коректор
О.А.КІЛІХЕВИЧ

Реєстраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.
Друкарня ТОВ «АТОПОЛ»,
м. Київ, бульвар Лепсе, 4
Тираж 2000

Відповідальність за достовірність
інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається
з авторською.